

Informatie

Verzorgingsnivo

Bij de Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Konsumentenangelegenheden (SWOKA) te Den Haag is een onderzoeksrapport verschenen over *Het verzorgingsniveau van huishoudens*.

Het betreft een inventariserende theoretische studie met als doel het begrip verzorgingsnivo uit te werken en geschikt te maken voor verder huishoudkundig onderzoek. Het rapport bestaat uit twee onderdelen: de opzet van een analyseschema voor het verzorgingsnivo en een uitgebreid literatuuroverzicht met het analyseschema als uitgangspunt.

Het rapport is verkrijgbaar bij de SWOKA, Be-zuidenhoutseweg 231, 2594 AM Den Haag, tel 070-824111. De prijs bedraagt f 20,00. De volledige gegevens luiden: A. C. L. Zuidberg. 1981. Het verzorgingsniveau van huishoudens. SWOKA-Onderzoeksrapporten no. 4. Den Haag. 174 pp. ISBN 90 6573 004 4.

Budgetvoorlichting

Bij het NIBUD in Den Haag zijn een aantal boeken verkrijgbaar, die niet alleen van belang zijn voor mensen die wat meer willen weten over hun budget, maar ook voor diegenen, die zich beroepsmatig (onderwijs, voorlichting) met het huishoudbudget bezighouden.

Kasboek (Wie schrijft... weet waar het blijft...). Vaak wordt gezegd: ik weet niet waar mijn geld blijft. Het wordt steeds moeilijker te weten waar het blijft. Werd er vroeger alleen kontant betaald uit de huishoudportemonnaie, tegenwoordig zijn velen gewend te betalen met blauwe girokaarten, betaalcheques of thuis via overschrijvingen. De noodzaak zicht te houden op de verschillende manieren van geld uitgeven wordt groter. Dit bijhouden kan door een kasboek, waarvan er vele soorten op de markt zijn. Het NIBUD-kasboek sluit bij de moderne manieren van betalen aan. Het kasboek is bovendien een hulpmiddel bij het maken van een begroting. (prijs f 7,50)

Vooruitzien...? begroten! Begroten betekent, weten welke uitgaven en hoeveel inkomsten te verwachten zijn, maar ook: de tering naar de nering zetten. Met behulp van bovengenoemd kasboek zijn vaste lijnen te ontdekken in inkomsten en uitgaven. (prijs: f 6,50)

Begroting uitgaven studenten 1980/1981. Handleiding om rond te kunnen komen met een studietoelage. (prijs f 5,50)

Wat kost onze voeding (herfst en wintermenu's). Wat de voeding per dag kost valt achteraf uit te rekenen als je weet wat je uitgeeft. Om de kosten van te voren te kunnen schatten moet je weten wat je gaat eten, en wat dat moet gaan kosten. Om daarbij behulpzaam te zijn geeft dit boekje een aantal herfst en wintermenu's van eenvoudige maar gezonde aard. (prijs f 4,50)

Kostgeld. Deze publikatie geeft een opsomming van de verschillende factoren die een rol spelen bij het bereken van kostgeld voor familieleden, terwijl ook gegevens worden aangedragen voor het bereken van een 'kommercieel' kostgeld. (prijs f 4,50)

Zakgeld. In dit boekje komende volgende onderwerpen aan bod: waarom zakgeld voor kinderen is aan te bevelen (financiële opvoeding van opgroeiende kinderen); wat er van het zakgeld moet worden betaald; de hoogte van het zakgeld (richtlijnen); zakgeld voor volwassenen. (prijs f 5,00)

De publikaties zijn te bestellen door het overmaken van het aangegeven bedrag (uiteraard met vermelding van de titel) op postgiro 368700 van het NIBUD te Den Haag. Het adres van het NIBUD is: Huygensstraat 2, 2515 BC Den Haag, tel. 070-888840

Huishoudelijke arbeid

Bint is een blad over onderwijsvernieuwing voor leerkrachten in het (Utrechtse) voortgezet onderwijs. Nummer 5 van jaargang 1980/1981 is gewijd aan *onderwijs en huishoudelijke arbeid*. In dit nummer worden door de redactie ideeën over feminisering van het onderwijs op een rijtje gezet. Vragen als hoe kan het *rolbevestigend karakter van het onderwijs doorbroken worden en welke plaats moet huishoudelijke arbeid daarbinnen innemen* komen daarbij naar voren. En, *welke kansen hebben jongens en meisjes binnen het onderwijs*. Daarnaast aandacht voor de geschiedenis van het huishoudonderwijs, de actie 'Red huishoudkunde' en de mogelijkheden van huishoudkunde binnen het onderwijs. Het adres van *Bint* is Pauwstraat 13/A, 3512 TG Utrecht.

Leiderschap in de organisatie

De Nederlandse Vereniging van Hoofden Civiele Dienst in Ziekeninrichtingen organiseert op 4, 5 en 6 november 1981 te Noordwijkerhout studiedagen

Vakblad voor Huishoudkunde 2 (3) augustus 1981

met als thema *Leiderschap in de organisatie*. Deze dagen gaan in op de plaats en de taken van de leidinggevende in steeds complexer wordende organisaties.

Inlichtingen worden verstrekt door het verenigingsburo van de N.V.H.C.D., Zijtak 1, 7874 TP Odoornerveen, tel. 05919-2208.

Wonen 25*

Op de studiedag Wonen 25*, die op 19 december 1980 werd gehouden, stond de betekenis van de *woonekologie* voor onze samenleving centraal. Een impressie van deze dag verscheen in het februari-nummer van het *Vakblad voor Huishoudkunde* (nr. 2(1), p. 30). Onlangs is het verslag verschenen, met de teksten van de inleidingen over het *ontstaan* en de *ontwikkeling* van de woonekologie, de *verantwoordelijkheid* van de woonekologie, de bijdrage van de woonekologie aan het *planvormingsproces* en een inleiding met als titel: *Bouwen voor de buurt - bouwen aan de buurt*. Daarnaast is het verslag van de discussie opgenomen.

Het verslag is te bestellen door het overmaken van f12,50 op rekening 53.90.32.255 van H. M. Bos-Schenk inz. Vakgroep Wonen bij de ABN te Wageningen.

Afstudeeropdrachten

Ook dit jaar hebben studenten van Akademie Dienenort (THW) te Wageningen afstudeeropdrachten vervaardigd, die voor een groter publiek lezenswaardig kunnen zijn. Uit de ongeveer 45 titels maakten wij een selectie. De skripties kunnen op beperkte schaal, en tegen vergoeding van administratie- en verzendkosten, geleend worden via de Bibliotheekcommissie Dienenort, Postbus 203, 6700 AE Wageningen, tel. 08370-12390.

Titels: Huisvrouw - emancipatie - huishoudelijke voorlichting; De grondslag van het minimuminkomen; Werkstructurering binnen de civiele dienst van ziekenhuizen en instellingen; Hoever gaat de zorg van de civiele dienst in een bejaardentehuis?; Sociaal-psychologische aspecten van voedingsgedrag; Voeding, een oorzaak van kanker? Voedingsvezel; Kantines in het voortgezet onderwijs; Kosten van de voeding in de groothuishouding; Gezondheid als uitgangspunt en als doel; Schoonmaakadviesbureau's; Konsument en detailhandel; Konsumentenakties ten bate van de Derde Wereld.

Het belang van huishoudelijke arbeid

De Stichting Huishoudelijke Voorlichting HVP heeft in juni haar beleidsvisie voor de jaren '80

gepresenteerd, getiteld *Huishoudelijke arbeid en volwasseneneducatie*. Het aanleren van huishoudelijke vaardigheden behoort tot die basisvaardigheden, die iedereen zou moeten verwerven, in eerste instantie binnen het onderwijs (huishoudkunde voor iedereen). De HVP is op dit terrein de aangeezene instantie voor vervolgonderwijs.

Het huishoudkundeonderwijs aan mannen moet krachtig gestimuleerd worden. De HVP besteedt aandacht aan 'roldoorbrekende' cursussen op huishoudelijk terrein. Het *opwaarderen* van huishoudelijke arbeid heeft in de beginselnota een hoge prioriteit. Het overheidsbeleid richt zich op betaalde arbeid en vrije tijd; huishoudelijke arbeid behoort tot geen van beide, en verdwijnt daarmee van het toneel. Daardoor wordt bijvoorbeeld educatief verlof alleen gekoppeld aan betaalde arbeid, en komt de herverdeling van taken in huis niet aan bod.

Het huishouden (gezin) krijgt in deze tijd van economische recessie een bufferfunctie opgedrongen (het tekort aan inkomen wordt opgevangen door meer zelfwerkzaamheid), en het zijn vaak vrouwen die daar het eerst het slachtoffer van zijn. De HVP pleit dan ook voor een *platform voor de belangenbehartiging van de huishoudelijke sektor*, en wil daarin een actieve rol spelen.

Woonlasten

Het landelijk onderzoek dat de *Industriebond FNV* en het *Konsumenten Kontakt* instelden onder leden van de Industriebond naar de stijging van de woonlasten heeft ruime aandacht gekregen in de pers. En terecht, want dit onderzoek toont nog eens duidelijk aan, dat de woonlasten (huur of hypotheek, elektriciteit, gas, water, provinciale en gemeentelijke heffingen) snel stijgen, en op de mensen in de laagste inkomensgroepen het zwaarst drukken. Veel gemeenten en nutsbedrijven laten hun tarieven meer stijgen dan in het kader van het prijsbeleid toegestaan of gewenst is.

Een belangrijk resultaat van dit onderzoek is, dat blijkt dat het deel van het netto-inkomen dat aan woonlasten besteedt wordt veel hoger is dan veelal wordt aangenomen. Dit deel neemt bovendien nog steeds toe. De IB-FNV en het KK vonden een aandeel van gemiddeld 26,8%, terwijl het CBS het in het prijsindexcijfer voor de gezinskonsumentie op 15,3% houdt. Weliswaar betrokken de onderzoekers bij hun berekening ook factoren, die voor het prijsindexcijfer niet meetellen (zoals gemeentelijke en provinciale heffingen), maar zelfs na correctie klaimen de IB-FNV en het KK een *verschil* van meer dan 8%.

Verder bleek, dat huren en hypotheeken een steeds kleiner deel van de woonlasten gaan uitma-

ken. Dat is nu 58%.

Hoewel het onderzoek alleen leden van de Industriebond FNV betreft, en de resultaten daarvoor wellicht niet geheel vergelijkbaar zijn met budgetonderzoeken van het CBS, is er geen reden om aan te nemen dat de uitkomsten niet vergelijkbaar zijn. Wellicht is dit onderzoek een aanleiding om de bijstelling van het Werknemersbudgetonderzoek '74/'75 versneld uit te voeren, en – zoals ook door de onderzoekers bepleit wordt – alle onderdelen van de woonlasten integraal op te nemen in het prijsindexcijfer.

Het onderzoeksverslag *Woonlasten* is te bestellen bij het Konsumenten Kontakt, Sweelinckplein 4, 2517 GK Den Haag. Het rapport telt, inclusief bijlagen 216 pagina's en kost f20,00. Er is ook een beknopte versie verkrijgbaar, die 80 pagina's telt en f4,50 kost.

Herkenning of erkenning van de verzorging

De *Vereniging voor Huishoudkunde in Nederland* (VHN) organiseerde op 23 mei j.l. een geslaagde studiedag over de binnen het huishouden plaatsvindende *verzorging*. Zowel het privé-huishouden als het institutionele huishouden (groot-huishouden) kwamen aan bod.

Hans Smit, medewerker van de Emancipatieraad, belichtte de *verdeling* van de huishoudelijke verzorging in verschillende typen huishoudens, en de *gevolgen* daarvan voor inkomen en tijdbesteding. Hij maakte een onderscheid in drie soorten

onbetaald verzorgingswerk binnenshuis: zelfverzorging, overgedragen verzorging en kinderverzorging, verdeeld over alleenstaande, alleenstaande ouder, tweerelatie zonder kinderen en tweerelatie met kinderen. Daarbij wordt de tijdbesteding afgemeten per type huishouden, en in verschillende levensfasen. De omzetting van tijd in geld (via betaalde arbeid) maakt het mogelijk de daarbij horende inkomenspositie af te leiden.

Margriet van den Brink, medewerkster van het Instituut voor Ziekenhuiswetenschappen in Utrecht, werkte een voorbeeld uit van een *zg. eet-tafelproject*. In verpleeghuizen wordt in het kader van dit project geëxperimenteerd met een groter aandeel van de bewoners in de verzorging van de (brood)maaltijd.

Anneke van den Berg, die staffunktionaris is bij de Gezinsverzorging te Schiedam, gaf aan, wat voor haar het onderscheid tussen *professionele* en *vrijwillige* verzorging is. Professioneel houdt onder meer in, dat meer krachten dan voorheen opgeleid worden, met taakomschrijvingen die zich meer op de verzorgende dan op de huishoudelijke taken richten.

De dag werd afgesloten met een levendige forumdiskussie, die liet blijken dat de opzet van de dag, nl. *probleemverkenning*, geslaagd was.

Het verslag van deze dag verschijnt begin september, en is te bestellen door het overmaken van f8,00 op postgiro 4093829 t.n.v. Stichting Voorlichting Huishoudwetenschappen te Wageningen, o.v.v. de bestelcode 813.